

beheer & verhuur synagoge ◀
www.synagogewinsum.nl ◀

▶ projecten rond joods erfgoed
 ▶ www.sjoelplein.nl

de winsumse sjoel

klanken en gebarentaal

In het verlengde van het openingsprogramma na restauratie van de oude sjoel volgde op 11 september jl. nog het prachtige benefietconcert van pianist Marcel Worms als een extra steuntje in de rug in de startfase op zoek naar nieuwe functionaliteit. Na dit veelkleurige, wervelende klankenpalet uit het interbellum begon dit najaar de lastige maar uitdagende taak om het inmiddels monumentale, kleine pandje aan de Schoolstraat dat al vele jaren buiten gebruik was, opnieuw een plaats te geven in de Winsumer gemeenschap. Naast de pilot met inloopochtenden en divers activiteiten-aanbod van beheerstichting SBSW stond ook de nationale Dag van de Dialoog op het programma.

Evenals het allereerste Sjoelpleinconcert van het Groningse Ursus Clarinet Quartet en de opening van het nieuwe onderwijsproject met de mimespeler Martin Forget, die de sleutel van de synagoge symbolisch overdroeg aan een leerling van de eerste ambassadeursschool van de synagoge, GBS De Wierde.

foto: Egbert Euser (detail 'sleuteloverdracht')

In de inleiding tot die zo betekenisvolle sleuteloverdracht sprak consulent Lenny Bulthuis van KunstStation C de wens uit dat de Winsumse sjoel een centrum zou worden voor herinnering en ontmoeting. Ontmoeting van mensen met verschillende achtergronden, jong en oud, denkers en doeners, van scholen en buurt, kunstenaars en publiek. Een klein bruisend centrum, een bron van inspiratie voor nieuwe initiatieven. Woorden als een ruim gebaar. We hopen dat velen zich aangesproken voelen en de bijzondere kwaliteiten van dit kleine, sfeervolle gebouw op waarde weten te schatten en te delen.

Toch past bescheidenheid want de levensvatbaarheid van dit al is wankel, zeker in tijden van crisis. Natuurlijk, elk initiatief telt en elk bruisend centrum begint met bijeenprokkelen van kleine sprankjes hoop, illusie, geloof, vertrouwen, kwaliteit ... Die pareltjes waren er de afgelopen tijd. Zo bracht een buurtinitiatief met programmering van singer-songwriters en aanverwant repertoire tot tweemaal toe een volle zaal in beroering. Eigentijds, illusionair en energiek. Als dat niet past in het geschetste beeld van een inspirerend centrum ... we mogen ons gelukkig prijzen met zo'n buurt!

nieuw onderwijsproject van start

'Tikoen Olam' is de titel van het onderwijsprogramma van St. Een Joodse Erfenis dat op 23 november 2011 van start ging. Het Joodse besef van de individuele bijdrage aan het verbeteren van de wereld klinkt er in door maar de vertaalslag blijft vooral dicht bij de belevingswereld van kinderen hier en nu. Hoe ziet het nieuwe programma er uit? Het kent drie onderdelen met daarin vooral veel ruimte voor invulling die past binnen cultuur en aandachtsgebied van de scholen afzonderlijk.

1. De mogelijkheid om voor een half schooljaar ambassadeur te worden van de synagoge. Dit geeft schoolbreed mogelijkheden voor gebruik van de synagoge, het organiseren van workshops met externe deskundigen en presentatie van de resultaten. Als eerste gaat GBS De Wierde uit Winsum van start (thema: 'verwondering') en in maart volgt SWS Op Wier uit Ezinge.

2. Ook is er een pilot 'filosofen met kinderen', waarbij leerlingen van groep 7/8 van CBS de Borgschool het voortouw nemen en een twintigtal middagen in de sjoel aan de slag gaan. De pilot start in januari 2012. De grote vraag voor ons is: sluit filosofen met kinderen aan bij de sjoel en wat kan de toegevoegde waarde voor het onderwijs zijn?

3. Als derde item is een gemeentebreed project rond 4/5 mei 2012, waar de leerlingen uit groep 8 van tien basisscholen aan deelnemen en tot een gezamenlijke presentatie komen. Dit onderdeel betreft samenwerking van de deelnemende scholen, het Comité Herdenking 4 Mei Winsum en St. Een Joodse Erfenis. De Joodse geschiedenis is hierbij onderdeel van het op zich bredere aandachtsveld dat de Tweede Wereldoorlog beslaat.

in herinnering: herman hoogenboezem

Als donderslag bij heldere hemel kwam op 29 september het bericht van het plotselinge overlijden van bestuurslid educatie van St. Een Joodse Erfenis, Herman Hoogenboezem. Na zijn reguliere hardloopronde langs de velden werd een hartstilstand hem fataal. Intens verdriet voor zijn dierbaren, naasten en collega's en ook voor ons bestuur. Een atleet was hij, met lange benen, innemend, doortastend, geen berg te hoog ... Het besef dringt langzaam door. Toch ging onderwijsprogramma 'Tikoen Olam' volgens plan van start en vonden we een opvolger in de persoon van Romke Visser. Herinnering en dankbaarheid zijn wat ons rest. We zetten de schouders er weer onder.

de agenda

december 2011 t/m maart 2012

vrijdag 13 januari (20.30 uur)

▣ [Filmhuis Sjoelplein](#) ▣

Another Year van Mark Leigh (2010). Een bouwkundige, een psychotherapeut en een klein volkstuintje aan de rand van Londen. Meesterlijk spel en subtiele mix van melancholie en humor houden de kijker op het puntje van de stoel. Toegang: € 5, (vierkaart € 16,-). Beschrijving op aanvraag via: info@sjoelplein.nl

donderdag 9 februari (20.30 uur)

▣ [Filmhuis Sjoelplein](#) ▣

Goodbye Lenin van Wolfgang Becker (2003). Door een ziekenhuisopname maakt de Oost Berlijnse Christiane de val van de muur niet mee. Haar familie stelt alles in het werk voor een gezonde afloop. Toegang € 5,- (vierkaart € 16,-). Beschrijving op aanvraag via: info@sjoelplein.nl

zaterdag 18 februari (20.30 uur)

Ik ben er nog. Een moeder en een dochter. Tegen de moeder zegt een buurvrouw na de oorlog: "God kind, ben je er nog?" Dat zinnetje, die vraag is altijd gebleven. *Ik ben er nog* is een voorstelling over schuld en schaamte, over levenslange schade. Een verhaal over toen en nu, van alle tijden. Een verhaal over wat een oorlog met mensen doet. Schrijfster en tv-presentatrice Debby Petter baseerde deze solo-voorstelling op haar gelijknamige boek uit 2009.

locatie : Zalencentrum de Hoogte, Kerkpad 8, 9951 EP Winsum
organisatie : Culturele commissie SKKW, zie ook: www.skkw.nl
toegang : € 13, kaarten a/d zaal of drogisterij Kamst vanaf 11 febr.

zondag 4 maart (15.00 uur)

▸ [SJOELPLEINCONCERT](#) ◀

Accordeonist Gertie Bruin brengt een gevarieerd programma met klassieke, eigentijdse en avant-garde muziek. Klassiek geschoold, virtuoos en boeiend tot de laatste noot.

locatie : De Winsumse sjoel, Schoolstraat 24, 9951 EL Winsum
organisatie : St. Een Joodse Erfenis
toegang : € 7,50 (donateurs 6,-)
reserveren : info@sjoelplein.nl of 0595-441671

vrijdag 16 maart (20.30 uur)

▣ [Filmhuis Sjoelplein](#) ▣

Le fabuleux destin d'Amélie Poulain van Jean Pierre Jeunet (2001). De raadselachtige Amélie brengt geluk aan mensen zonder dat zij weten aan wie zij dit geluk te danken hebben. Toegang € 5, (vierkaart € 16,-). Beschrijving op aanvraag via: info@sjoelplein.nl

zondag 18 maart (15.00 uur)

Donateursmiddag van St. Behoud Synagoge Winsum en St. Een Joodse Erfenis in de Winsumse sjoel. Programma: ontvangst met een terugblik van het bestuur op het afgelopen jaar en gelegenheid voor idee-uitwisseling. Na de pauze verzorgt mw. Afke Berger een lezing over haar historisch onderzoek rond oorlogsvluchtelingen Ruth Marion Weile. De toegang is gratis; uitnodigingen volgen begin maart.

sjoelplein(zondagmiddag)**concertreeks**

Op zondagmiddag 20 november vond in de gerestaureerde Winsumse sjoel het eerste Sjoelpleinconcert plaats. In de korte inleiding onderstreepte vicevoorzitter Anneke Wallage het bijzondere moment en het belang van nieuwe vormen van gebruik voor het voortbestaan van de sjoel en de herinnering aan alles wat daarmee verbonden is. Veel aanwezigen hebben die route tot de restauratie ondersteund en dat geeft zo'n eerste concert extra glans. Het Ursus Clarinet Quartet bleek voor deze bijzondere gelegenheid een schot in

de roos. De volle zaal deed de najaarkou snel verdwijnen en de aanstekelijke klanken van de musicerende familie de Beer waren er meer dan welkom. Een kleine wereldreis in oriëntaalse klanken trok voorbij met bekende en minder bekende melodieën. 'To life, to life, lechaim' uit de musical 'Fiddler on the roof' maakte Winsumse stemmen los, maar de muzikale reis bracht ook composities van de 21-ste eeuw. Een afwisselend programma was het, met hier en daar wat toelichting. Een warm welkom aan de sjoel in zijn nieuwe hoedanigheid als centrum voor herinnering én centrum voor, ja ... voor veel, maar zeker ook voor muziek!

filmhuis sjoelplein

Een filmhuis in Winsum, zou dat in een behoefte voorzien? De eerste reacties zijn enthousiast en daarom begint St. Een Joodse Erfenis deze winter bij wijze van proef met de programmering van een viertal films in de Winsumse sjoel. Bij voldoende belangstelling vindt na de zomer een doorstart plaats. Graag komen we dan in wisselwerking met het publiek tot een filmkeuze waar velen zich in kunnen vinden. Komt u kijken en denkt u met ons mee? Want ook uw stem telt, opdat Filmhuis Sjoelplein een succes wordt en de bewoners in onze regio naast interessante films ook een betaalbare, extra uitgaansmogelijkheid kan bieden. De eerste serie van vier films is te zien op 13 januari, 9 februari, 16 maart en 19 april (programmaoverzicht via: info@sjoelplein.nl).

Welkom (in) 2012

Het jaar van heropening van de sjoel loopt ten einde. Velen waren er druk mee, velen kwamen kijken, bijvoorbeeld tijdens de rondleidingen door het dorp op Open Monumentendag. Sommigen ook ... moeten nog eens een kijkje komen nemen, het kwam nog niet van ... Wij wensen iedereen heel goede feestdagen, een gezellige jaarwisseling en al het goede voor 2012. In het bijzonder wensen wij de leerlingen van onze eerste ambassadeursschool GBS De Wierde heel veel succes.

opmerkingen of vragen ?

Plaats uw reactie op www.sjoelplein.nl of neem contact op met het secretariaat van St. Een Joodse Erfenis,

e-mail: info@sjoelplein.nl of telefoon: 0595-441671.

Nieuwsbrief **de winsumse sjoel** is een gezamenlijke uitgave van St. Behoud Synagoge Winsum en St. Een Joodse Erfenis en verschijnt vanaf 2011 viermaal per jaar in de maanden maart, juni, september en december.